

Christian Hildebrand

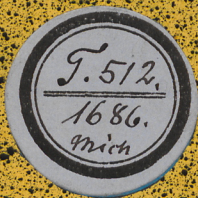
**Rector Universitatis Rostochiensis Christianus Hildebrandus Logices Prof. Ducal:
Ordin: Publ: Ad Festum Sanctorum Angelorum Rite & devote celebrandum
Omnes & singulos Academiae Cives hocce Programmatae Serio hortatur &
Sedulo monet ... [Publ. Sub Sigillo Rectoratus ipso Michaeli sacro die Anno
MDCLXXCVI.]**

Rostochi[i]: Wepplingius, [1686]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn742501930>

Druck Freier Zugang

T. 512.

—

1686. Mich.

~~A-1256.~~^{46.}

1686.

20

RECTOR
UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS
**CHRISTIANUS HIL-
TEBRANDUS**

Logices Prof, Ducal: Ordin: Publ:

AD

FESTUM
**SANCTORUM
ANGELORUM**

Rite & devote celebrandum

*Omnes & singulos Academia Civis hocce Programme
Serio hortatur & Sedulo monet.*

Angelus DOMINI castrâ metatur circa
eos, qui timent DOMINUM Ps. 34, 8.

Rostochl Typis JOH. WEPPLINGII Acad. Typogr.

M-1256 46

02
Nivérſa his in terris militans CHRISTI Eccleſia anniverſariam ANGELORUM memoriã publica celebritate, hac ipſa MICHAELIS feriã veneratur, & devotiſſimam, pro cuſtodibus Angelis, euchariftiam, Conditori Thronorũ potentiſſimo glorioſiſſimo, cui omnes Angeli ſancti, act. 10, 22, electi Tim. 5, 21. lucis, 2. Cor. 11. 14. Virtutis Dei. 2. Theſ. 10. 79. cui cœli & univerſæ poteſtates, cui Cherubim & Sera- phim alter ad alterum magna & inceſſabili voce proclamant: SAN- CTUS, SANCTUS, SANCTUS DOMINUS SABAOTH, Pleni ſunt cœli & terra gloria tua; devota mente reddendo, contrito pe- ctore orat, qvo DEUS etiam porro omnes CHRISTI fideles praſidio ſuorum Angelorum communiat & conſervet; Non enim DEUS Angelos, aulæ cœleſtis Heroës, creavit, ut ſalim ſanctiſſimo à dex- tris & ſiniſtris aſtent creatori ſuo, 1. Reg. 22. 19. eiſque ſoli miniſtrent. Dan. 7. 10. & voluntatem ejus exequantur, confiteanturque glori- am, Apoc. 5, & benedicant Domino Pſalm. 148. 2. ſed qvemadmo- dum vaſa vitrea, per ſe fragilia, ne frangantur mollibus integumen- tis involvimus atqve aſſervamus; ſic quoque DEUS, fidus ille cu- ſtos Iſraelis Pſ. 14. pios, vaſa miſericordiæ in ſe fragilia 2. Cor. 4. 7 conſervat per Angelos. Sunt enim ſervi cœleſtis Davidis & muri noſtri, qvibus cincti, defendimur in deſerto hujus mundi 1. Sam. 25. 16, 17. Magna omnino Angelorum bonorum eſt potentia, gradi- buſtamen ſuis diſtincta, ita ut unus potentior ſit altero, cujus re- ſpectu, dicuntur THRONI, DOMINATIONES, PRINCIPATUS, POTESTATES Col 1. 16. Unus Angelus occidit omne primogeni- tum in terrâ Ægypti Exod. 12, 29. à primogenito Pharaonis, qvi in ſolio ejus ſedebat uſque ad primogenitum captivæ, quæ erat in carce- re & omne primogenitum Jumentorum, Exod. 12. 29, Unus Angelus DOMINI, totum ferè exercitum SENNACHERIBI una in nocte per- cuſſit & interfecit 2. Reg. 19, 35. Angelus movit piſcinam ad curandos ægrotos, qvi in eam deſcenderent Joh. 5, 4. Angelus aperit januaſ carceris ferream veſtibibus & clauſtris probe munitam, & Apoſtolum Petrum educit. Act. 12, 7, 8. 9. ſeq. Angelus flammas ignis arcet à corporibuſ trium adoleſcentum in fornace Babylonica Dan. 3. An- gelus

gelus obturat ora Leonum Dan., 22. Milites Christiani insidiis circumventi, duce coelesti nuncio incolumes evadunt cum Metropoli Arabum, Bosro dictam capere vellent, Baron. ad ann. D. 1144. n. XI. è Wilhelmo Tyri Archi Episcopo. Beatus noster Lucherus non veritus est dicere; unum Angelum potentiores esse, quam totum mundum serm. 2. de Pascha. Et quamvis malorum quoque Angelorum vis magna sit, quæ sub nomine Leonis rugientis circum-euntis, & quærentis, quem devoret. Petr. 5. v. 8, cujus arma, varia sunt ut pote: mendacium, homicidium, fraudulentia, falsa religio 2. Tim. 2. nobis describatur; major tamen vis est bonorum Angelorum, etiam in ipsos Cacodæmones potestatem habentium. Ideo quotiens pugnam inter Angelos bonos & malos Spiritus Sanctus meminit, bonos semper vicisse, legimus ut Dan. 12. Apocal. 12, & in historia Tobia Raphael Asmodum Dæmonem constrinxit vinculis, Tobia 8. 3. Ex quibus apparet Angelos bonos, nos custodientes, semper potentiores esse iis, quibus oppugnamur. Nam uti Gregorius, ait, *potestati Angelorum subiectæ sunt Virtutes adverse. Omnis tamen illorum potentia subiecta est voluntati divine, ita ut necesse sit neque plus operari valeant, quam DEUS voluerit cuius voluntatem in cælo Angeli sancti semper faciunt.* An autem cuilibet homini certus destinatus sit Angelus, quod multi statuunt, provocantes ad Angelum Petri Act. 12, 15. tacente Scriptura, non asserimus. Equidem Ægyptii tres cuilibet homini angelos præfectos esse docuerunt, Primus qui animum immortalem, regat, sacer Dæmon vocatur. Secundus, qui à cælorum dispositione inferatur, vocatur Genius: Tertius qui cuilibet in sua vocatione ad sit, & hunc vocarunt Spiritum Professionis. Imo nonnulli quoque Patrum, hanc foventes sententiam proposuere, quemlibet pium *Ordinarie* habere suum Angelum qui Rector cum atque custos perpetuus ab incubulis adusque vitæ ejus terminum regat & defendat; cui multi alii Angeli *extraordinarie* à DEO missi ad ipsum defendendum, subveniant. Huc referunt Angelum Petri de quo Origenes homil. 1. in Numer. scribit: *Apostolos singulos suos habuisse Angelos, nam cum Angelus Petri esse diceretur, qui pulsabat ostium, similiter & intelligitur alius esse Angelus, aliorum Apostolorum sicut ille est*

*Petri. Idem tract. 5. in Matth. lexistimat singulis pueris statim pō
 acceptum Baptismum certum assignari Angelum Chrysost. in hom. 60. in
 Matth. docet! Singulos Sanctos suos habere Angelos. Hieronym. in
 66. cap. Esaia. Bernb. de considerat L. 6. unumquemque suum habere
 angelum profitentur. Verum cum scriptura S. de certo cuius pio prae-
 secto Angelo non disertis peroret verbis, nobis sufficiat scire, plures
 Angelos in gratiam fidelium missos esse, utpote Psalm. 91. 11. legitur
 Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te Pl. 34. 8. Angelus DOMINI castra
 metatur circa eos. qui timent DOMINUM. Et Luc. 16. 22. multi An-
 geli, leguntur animam LAZARI in sinum Abraha portasse. Cum ita-
 que Angeli tam praestantes sint Spiritus, & nobis ita fideliter ministrent
 multis visum fuit, sine peccato fieri posse, ut abs nobis iterum hono-
 rentur adorationis aut invocationis modo, quo auxilio suo & in-
 tercessione apud DEUM nos juvent, praerimis cum de Angelis as-
 seratur, quod pro nobis orent Zach. 1. 12. & DEO nostras preces offe-
 rant Tob. 12. 12. suasque preces cum nostris conjungant Apoc. 8. 3. Ac-
 cedit, quod planè mirandum est, Johannem Evangelistam & Apo-
 stolum, supra pectus DOMINI JESU recumbentem, procidisse ex de-
 votione & adorasse Angelum, & ex ipso audiisset: Videne facias,
 conseruus enim sum tuus & fratrum tuorum habentium testimonium JESU,
 recidivam patitur, & propter angelicæ naturæ præminentiam,
 tum propter ipsius in se beneficentiam, angelum adorare vult, quem
 quidem honorem, utpote planè divinum, Angelus respuit, hocce
 monito. DEUM adora. Attamen Bernb. serm. 12. in Psalm qui ha-
 bitat ita commentatur. Invoca custodem tuum, ductorem tuum, adju-
 torem tuum in oportunitatibus, in tribulatione inclama eum, dic Domine,
 salva nos perimus. Et serm. de triplici custodia: a Sanctis angelis au-
 xilium quaerendum est, & occultis suspiriis & frequentia lacrumarum,
 ut illi supereminenti Majestati preces nostras offerant, referantque grati-
 am, quia sunt administratorii Spiritus, sunt missi propter nos, ut here-
 ditatem capiamus salutis. Ex hujus Patris itidem scripturæ quibus-
 dam dictis utpote Gen. 48, v. 16. ubi Jacob benedicens filiis Josephi
 ita eos alloquitur: Angelus qui eruit me de cunctis malis, benedicat pue-
 ris istis item. Jobi 5. 1. voca. si quis est qui tibi respondeat & aliquem
 sancto.*

sanctorum convertere. His & aliis locis idololatriam suam conantur
 palliare Pontificii. Verum Patrum dicta non nisi consonantia cum
 S. Scriptura admittimus. Jacobus Patriarcha in benedictione filiorum
 Josephi non intelligit Angelum creatum, sed ipsum Filium Dei, qui,
 uti notum est, Angelus appellatur & respicit ad historiam de Ange-
 lo luctatore Gen. 32. qui seipsum ibidem appellat DEUM, dicens Pa-
 triarchæ: *non cum hominibus sed cum DEO colluctatus es, & prevalu-
 isti.* Unde & Oseas, cum istius historiæ meminerit, Angelum istum JE-
 HOYAM appellat c. 12. 4. quippe non Angelus creatus, sed ipse DEUS
 eripuit Jacobum ab omnibus malis. Hinc Athanasius Serm. 4. con-
 tra Arrianos: *Nunquam quisquam precaretur, inquit, accipere à DEO
 & angelis aut illis rebus creatis. Neque quisquam hanc verborum for-
 mam concepit: Det tibi DEUS & Angelus &c. Jam si Jacob in benedi-
 cendis nepotibus effraim & Manasse ad istum modum locutus est: DEUS
 qui aluit me à pueritia mea hanc in usque diem. Angelus qui liberavit
 me, ex omnibus malis benedicat pueros istos. Non tunc quendam Ange-
 lorum creatorum & qui natura Angelierant, in unum copulavit cum cre-
 atore DEO, neque misso nutritio suo DEO ab Angelo benedictionem
 suam nepotibus postulavit; Sed quia discrete locutus est de Angelis, qui il-
 lum ab omnibus malis liberaverat, satis præ se tulit, non ex creatiis An-
 gelis aliquem, sed Filium fuisse Patris, quem Patri in suis precibus consoci-
 avit, per quem DEUS liberat quos vult. Hunc enim magni Consilii Pa-
 tris Angelum noverat, nec alium, nisi illum ipsum qui benedixit & libe-
 rat ex malis, suis verbis expressit. Parum quoque Pontificii præsidii in lo-
 co Jobi inveniunt: quippe Hæbræa vox אֱלֹהִים ibi non significat invocare,
 sed nominare & recensere. Nihil ergo hic de Angelis, nihil de invocati-
 one, Angelorū habetur. Injurii sane Pontificii in ipsū Deū propugnantes
 ἀγγελολατρίαν, Hac enim in superstitione annulū coherentiæ ha-
 bent non solū cum veteribus Essenis, de quibus vid. Josephus; sed & cū
 hæreticis angelicis in Angelorū inclinatis, videatur Aug. hæres. 39. & juxta
 Baronium ad A. C. 60. cum Cerinthianis, imo illis ipsis Colossensibus,
 MICHAELIS Archangeli adoratoribus, qui Colossis ingens S. MI-
 CHAELI Oratorium extruxerant, & prout Theodoretus loquitur: ad
 angelos colendos, inducebant, (quos Baronius mira tamen vertigine;
 non fuisse Cerinthianos: sed Catholicos agnoscit, Longe aliter de his*

Theodoretus in explic. Coloss. c. 18. *sensit Hæretici suere, inquit, qui Colossenses ad Angelos induxerant: Man sit diu hæc hæresis in Phrygia & Pisidiæ: quo circa Synodus, quæ convenit Laodiceæ, Metropoli Phrygiæ lege prohibuit: NE PRECARENTUR ANGELOS. Agnoscat Papis mus antecessores suos in ἁγῶν λατρεία hæreticos! Multo Sanctius fidem Veteris Ecclesiæ testatur Irenæus L. 2. c. 58. Ecclesia, inquit, per universum mundum diversa beneficia à DEO accipiens, non invocationibus Angelicis facit aliquid; Sed mundè purè & manifestè orationes dirigit ad Dominum, qui omnia fecit, & nomen Domini nostri JESU CHRISTI. Ad eundem ferme modum Origenes advers. Cellum L. 8. scribit; Non jubemur Angelos adorare aut divinis honoribus colere, quamvis dona DEI nobis afferant Omnia enim vota, Omnes interpellationes & gratiarum actiones destinanda sunt ad DEUM rerum omnium Dominum, per majorem omnibus angelis summum Pontificem, VIVUM VERBUM & DEUM. Neque Pontificios quicquam juvare potest futilis illa inter Latriam & Duliam; distinctio, & scripturæ sacræ & orthodoxæ Ecclesiæ nescia, quæ Idololatriam suam grandem alias, lenire conantur; & Latriam soli creatori, duliam autem religiosam creaturæ Angelicæ & principi Angelo deberi, asserentes, quibus stereoma illud Mosaicum. Dominum DEUM tuum adorabis & illi soli servies, & à salvatore nostro Domino Jesu Diabolo opposito, opponim⁹, cum cultus invocationis interdum pro omni cultu DEI ponatur, ut in dicto illo Pauli ex Joële repetito quicumq; invocaverit nomen DEI salvus erit, Joel. 2. 22, Rom. 10. 13. clarum est. Et quamvis sancti Apostoli ut Paulus & Petrus cum angelis conversati fuerint; ille enim adstantem sibi habuit Angelum in castris hic in carcere, nuspiam tamen legitur, quod Apostoli Angelos invocarunt, & cum Manoe, Angelo sibi apparenti & bona nova, eaquæ diu expectata nimirum de filio Simsone nascendo, nuncianti hoedum de capris offerre vellet, angelus renuit, dicens, si vis holocaustum facere, offer DEO. Jud. 13. 15. 16. Et quæ conscientia pius in DEUM, fidem & invocationem arctissimè coherentem, divelleret, secundum illud Paulinum: quomodo invocabant in quem non ere diderunt. Rom. 10. 14. præprimis cum plerique Pontificiorum cum Bellarm. L. 1. de sanct. Beat. c. 19. asser-*

20. affirmant, eum, qui sanctos invocat ut sanctos DEI suo modo in eos credere debere, & in eos sperare ut patronos. Verum nullus in vera, veri DEI & Christi agnitione firmatus, credit in angelum neque in eum spem & fiduciam collocat, sed in solum DEUM cui hic non or unice debetur, nec DEUS vult eum dari alteri, teste Jesa. 48, 12. In Concilio Laodicensi cultus religiosus angelis attributus, vocatur Idololatria. Verba enim can. 55. ita se habent: *Relicta Ecclesia, abire ad Angelos, & quicumque inventus fuerit occulte, huius idololatriæ vacare, ei anathema dicitur*, quoniam derelinquens Dominum nostrum JESUM CHRISTUM accessit ad Idola. Hac ex ratione Chrysostomus reprehendit, Angelos suspicientes, colentes invocantes, cum nostri sint conservi & spiritus administratorii. Imo characterem malorum Angelorum esse, Patres asserunt, quærentium adorari se & coli, quod boni miris modis detestantur. Hi enim ultro, suapte sponte & bona cum voluntate etiam non rogati, patrocinium nostri suscipiunt. Tibi itaque alme DEUS, animæ nostræ custos & corporis potestor, unice debetur cultus religiosus, adoratio invocatio, Tibi, qui non dormitas neque dormis, sed ipse nos custodis, insuperque candidatum Sanctorum Angelorum exercitum in nostrum condidisti usum, eisque in mandatis dedisti ut curam nostrum habeant, debentur gratiæ humilimæ. Nos non satis intelligimus pericula, quæ nobis nostrisque ab insidiis malorum Angelorum imminet. MICHAEL verò intelligit, ideò dicit; *Va vobis, qui interris habitatis, descendit, Diabolus ad vos, habens magnam iram* Apoc. 12, 12. Hæc suas iras Diabolus evomit in Ecclesiam. veram doctrinam, & verum Sacramentorum usum, thesaurum militum Ecclesiæ summum, invertendo, hæreses excitando, falsa dogmata, profeminando. Hinc interrogantibus, unde ager habeat Zizania Dominus respondit, non agrum protulisse, non seminasse homines, sed inimicum Satanam fecisse. Matth. 13, 27-28. In Politia aulici Diaboli iras experiuntur magnas quomodo ibi multa turbet & Dan. 10, 13, cum bonus Angelus queritur sibi Angelum Persarum restituisse, indicat veram causam, unde sint mala aulica. Culpa sæpe confertur in Principum & aulicorum malitiam, juxta illud:

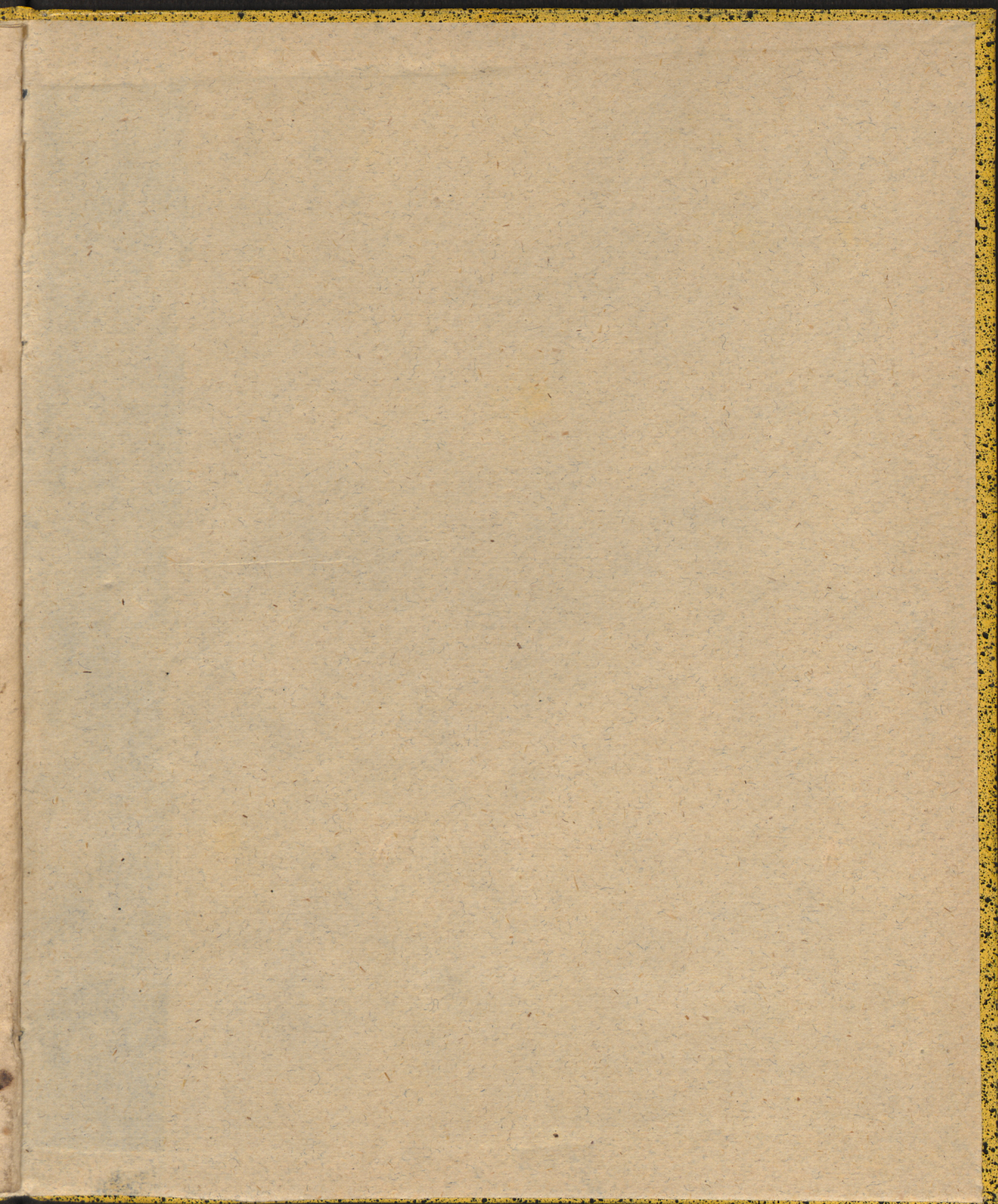
~*~

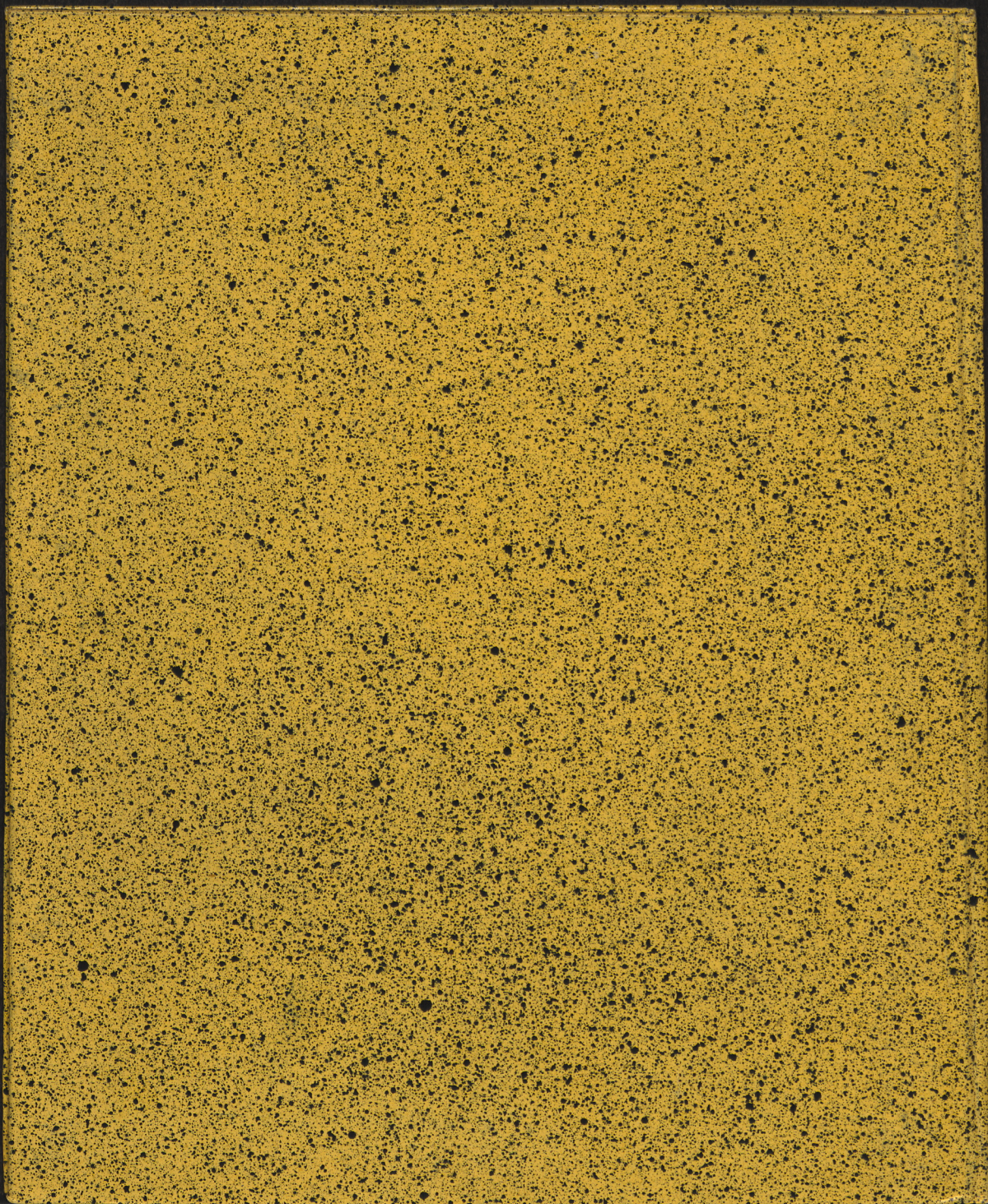
Exeat aula, qui volet esse Pius.

Verum princeps omnium turbarum, damnorum in aula causa est Diabolus, leg c. 6. Dan. sic David peccato arithmetico accersivit toti suo populo, famem, pestem bellum. Unde autem istud, quod Consiliarium rectius sentientium consilia saluberrima spreverit? responsio 1. Paralip. 22, 1. talis extat; *Satan eum incitavit*. Quantas calamitates Oeconomia secum trahat, illi, qui experti sunt noverunt. Tales miseras oeconomiae non casu accidere certum est; Potius verisimile, peculiarem esse Dæmonem oeconomiam turbantem, quod non obscure ex libro Tobiae colligere licet. Adversus hosce Hierarchiarum turbatores. Sanctus MICHAEL cum suis Angelis pugnat ne eas confundant aut sacra misceant prophanis. Merito igitur cum divo Bernhardo exclamamus: *Domine quid est homo quod reputas eum! mittis illi unigenitum tuum, immittis Spiritum Sanctum tuum promittis vultum tuum, & ne quid vacet in caelestibus ab opera sollicitudinis beatos illos spiritus mittis in ministerium nostrum*, in Psalm 91. Teque Creatorem Angelorum & hominum contrita mente oramus ne respicias ad peccata nostra, ut praesidium hocce angelicum a nobis auferas, potius mitte Angelum tuum bonum ante nos in timore & tremore magnitudinis brachy tui, ut metuant, qui contra nos sunt. Da clementissime Pater, semper gaudere angelos bonos de nobis, ut & tu semper lauderis per eos in nobis, ut confiteamur omnes simul nomini tuo sancto o creator hominum & angelorum! Inducas vel hoc ipso solemni MICHAELIS, rogamus supplices, ut cum Angelis jam nunc simus, cum Angelis vivamus, cum Angelis Triunum DEUM & colamus & ἰσχυροὶ redditi cum Angelis ante Thronum indefinenter canamus
SANCTUS, SANCTUS, SANCTUS, DEUS SABAOTH
pleni sunt caeli & terra gloria tua!

*Publ. Sub Sigillo Rectoratus ipso Michaëli sacro
die ANNO clc lxc xxcvi.*

✠(O)✠

20. affirmant, eum, qui sanctos invocat ut se
credere debere, & in eos sperare ut patronos.
veri DEI & Christi agnitione firmatus, credi
eum spem & fiduciam collocat, sed in solu
unice debetur, nec DEUS vult eum dari ali
Concilio Laodicensi cultus religiosus ang
Idololatria. Verba enim can. 55. ita se habent
ad Angelos, & quicumque inventus fuerit occulte
ei anathema dicitur, quoniam derelinquens
SUM CHRISTUM accessit ad Idola. Hanc
reprehendit, Angelos suspicientes, colente
stri sint conservi & spiritus administratorii.
lorum Angelorum esse, Patres asserunt, qu
coli, quod boni miris modis detestantur.
sponte & bona cum voluntate etiam non re
stri suscipiunt. Tibi itaque alme DEUS,
corporis potestor, unice debetur cultus rel
catio, Tibi, qui non dormitas neque dorm
dis, insuperque candidatum Sanctorum
in nostrum condidisti usum, eisque in ma
nostrum habeant, debentur gratia humilima
ligimus pericula, quae nobis nostrisque ab in
lorum imminet. MICHAEL vero intelligit
qui interris habitatis, descendit, Diab
magnam iram Apoc. 12, 12. Haec suas iras Diabol
veram doctrinam, & verum Sacramentoru
tum Ecclesiae summum, invertendo, haere
mata, profeminando. Hinc interrogantibu
zania Dominus respondit, non agrum protulu
mines, sed inimicum Satanam fecisse. Matth. 13
lici Diaboli iras experiuntur magnas quoniam
Dan. 10, 13, cum bonus Angelus queritur sibi
restitisse, indicat veram causam, unde sint m
pe confectur in Principum & aulicorum malit

quo modo in eos
illus in vera,
m neque in
i hic hon or
sa. 48, 12. In
us, vocatur
eclesia, abire
atria vacare,
nostrum JE
arysostomus
s, cum no
cterem ma
dorari se &
ltro, suapte
cinium no
rae custos &
ratio invo
nos custo
exercitum
ut curam
a satis intel
rum Ange
Va vobis,
habens
Ecclesiam.
sanrum il
falsa dog
habeat Zi
inasse ho
Politia au
turbet &
Perlarum.
Culpa sa
llud:
veat